

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«УРБАНІСТИКА ТА ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, а також другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина
Код і найменування спеціальності,	Міжфакультетська вибіркова ОК для здобувачів освіти 2024 р.н.
Курс, семестр	Курс – 3, семестр – 6
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90, лекції 16 год, практичні заняття 14 год. (денна форма), лекції 2 год, практичні заняття 2 год. (заочна форма). Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
ННІ, факультет кафедра	ННІ агротехнологій, селекції та екології Кафедра геоматики, землеустрою та планування територій
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Шевчук Сергій Миколайович, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій. Контакти: каб. 8 (навчальний корпус №1) e-mail: serhii.shevchuk@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/shevchuk-sergiy-mykolayovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причиннонаслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності. ЗК 17. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання.
Результати навчання	РН 3. Виявляти навички самостійної і командної роботи, гнучкого, креативного та критичного мислення, відкритості до нових знань у дослідницькій діяльності та професійному спілкуванні. РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. РН 26. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Розвиток критичного мислення, навичок автономної роботи та вміння ефективно комунікувати; формування здатності до комплексного аналізу і прийняття рішень у складних умовах.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів освіти компетентностей, що необхідні для розуміння основ міського розвитку, особливостей та закономірностей формування і функціонування простору міст, розробки планів розвитку їх територій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1.** Урбаністика як новий науковий напрямок.
Тема 2. Місто: сутність, особливості та властивості.
Тема 3. Урбанізація в світі. Найбільші міста світу.

Тема 4. Міста України: географія, стан, образи.

Тема 5. Міський простір та його наповнення.

Тема 6. Планувальна система міста: її структура та властивості.

Тема 7. Аналіз території для містобудівних цілей.

Тема 8. Концепція та генеральний план розвитку міста.

Тема 9. Планувальна організація міста.

Тема 10. Забудова міста та девелопмент.

МЕТОДИ НААЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативними документами. Інтерактивні методи: мозковий штурм, дискусії і групові обговорення. Комп'ютерні методи: використання мультимедійних презентацій.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів.
Шкала та критерії
оцінювання РН

Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання
та перескладання

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу відповідних деканатів / директоратів факультетів / навчально-наукових інститутів.

- щодо академічної
доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача і здобувача вищої освіти ПДАУ – <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrocheshnist>.

- щодо відвідування:

Відвідування усіх видів занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача освіти та викладача відбувається згідно узгодженого наперед графіка.

- щодо зарахування
результатів
неформальної/інформаль
ної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.

- щодо оскарження
результатів оцінювання

Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу відповідних деканатів / директоратів факультетів / навчально-наукових інститутів відповідно до положення ПДАУ про організацію освітнього процесу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про основи містобудування: Закон України від 16.08.1992 р. № 2780- XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
2. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
3. Дідик В. В., Павлів А. П. Планування міст : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 412 с.
4. Дронова О.Л. Геоурбаністика: навчальний посібник Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 419 с.
5. Містобудівне проектування. Частина 1: Місто як об'єкт проектування : підручник / за ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с.
6. Містобудівне проектування. Частина 2: Проектування структурних елементів міста : підручник / за ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с.
7. Посацький Б. С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування : навчальний посібник. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.
8. Сім Д. М'яке місто. Щільність забудови для щоденного життя. Київ: ArtHuss, 2023. 256 с.
9. Галегуа Дж. Розумні міста. Київ: ArtHuss, 2021. 192 с.
10. Геоінженерія мегаполіса: підземна урбаністика : підруч. для здобувачів ступеня бакалавра / В. Г. Кравець та ін. ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка, 2024. 658 с.

Додаткова література

1. ДБН Б.1.1-22:2017 «Склад та зміст плану зонування території».
2. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території».
3. ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту».

4. Безлюбченко О. С. Урбаністика : навч. посіб. для студентів. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 274 с
5. Плешкановська А.М., Савченко О.Д. Епохи та міста. Київ : Інститут Урбаністики, 2019. 264 с.
6. Урбаністика : Конспект лекцій для студентів спеціальності "Міське будівництво і господарство". Київськ. нац. ун-т будівництва і архітектури; Уклад. А.П.Осітнянко. Київ : Оріяни, 2005. 98 с.
7. Урбаністика : підручник / Ю. М. Шкодовський, В. І. Каменський. Х. : ХНУБА : Савчук О. О. [вид.], 2012. 209 с.
8. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія / За ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. Київ: «Фенікс», 2017. 438 с.
9. Шевчук С. М., Глухота В. О. Геопросторовий аналіз урболандшафтів міста Полтави. Економічна та соціальна географія. Київ, 2023. Вип. 89. С. 21–30.
10. Шевчук С. М., Глухота В. О. Просторово-часові трансформації урболандшафтів міста Полтава. Scientific Progress & Innovations, 2024. 27(4), 91–97.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Світ по карті. <http://www.citypopulation.de>
2. Публічна кадастрова карта України. <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>
3. Асоціація міст України. <http://auc.org.ua/bill>
4. Програма ООН по населених пунктах (UN-НАВІТАТ). <http://www.unhabitat.org>
5. Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Можливості для неформальної освіти

Онлайн-курс « Урбаністика: сучасне місто» – <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/urban-studies-modern>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

**Додаток до силабусу
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Денна форма				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Підсумкове опитування	Разом
Тема 1. Урбаністика як новий науковий напрямок.	-				
Тема 2. Місто: сутність, особливості та властивості.	-				
Тема 3. Урбанізація в світі. Найбільші міста світу.	-		5		
Тема 4. Міста України: географія, стан, образи.	-				
Тема 5. Міський простір та його наповнення.	5/5	5/5			
Тема 6. Планувальна система міста: її структура та властивості.	5/5			10	100
Тема 7. Аналіз території для містобудівних цілей.	5/5				
Тема 8. Концепція та генеральний план розвитку міста.	5/5		5		
Тема 9. Планувальна організація міста.	5/5	5/5			
Тема 10. Забудова міста та девелопмент.	5/5				
Разом	60	20	10	10	100

	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Заочна форма				
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Підсумкове опитування	Разом
Тема 1. Урбаністика як новий науковий напрямок.	-	5	-	10	100
Тема 2. Місто: сутність, особливості та властивості.	-	5	5		
Тема 3. Урбанізація в світі. Найбільші міста світу.	-	5	-		
Тема 4. Міста України: географія, стан, образи.	-	5	-		
Тема 5. Міський простір та його наповнення.	-	5	5		
Тема 6. Планувальна система міста: її структура та властивості.	-	5	5		
Тема 7. Аналіз території для містобудівних цілей.	-	5	5		
Тема 8. Концепція та генеральний план розвитку міста.	-	5	5		
Тема 9. Планувальна організація міста.	5/5	5	-		
Тема 10. Забудова міста та девелопмент.	-	5	5		
Разом	10	50	30	10	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти був відсутній на практичній роботі чи не надав результатів її виконання
1	відсутність результатів, отриманих у ході проведення практичної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене у повному обсязі, звіт роботи не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
0	здобувач вищої освіти не надав результатів виконання завдань самостійної роботи
1	відсутність результатів самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти
2	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
3	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
4	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5	виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, звіт не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувачем надана повна відповідь у письмовій формі (не менше 90% потрібної інформації)
4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь у письмовій формі (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями.
3	Здобувачем надана неповна відповідь у письмовій формі (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
2	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
1	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 15% потрібної інформації)
0	Здобувач освіти відсутній на контрольній роботі

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на підсумковому опитуванні

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне питання № 1	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	2	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
	3	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
	4	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.

	5	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
Теоретичне питання № 2	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	2	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
	3	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
	4	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
	5	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних результатів навчання.
Всього (максимальна)		10